

Рідний край накладає на вас не життя, повне вигод,
а життя, повне праці.

Дмитро Донцов

Білоцерківська міськрайонна газета

Громадська ДУМКА

Виходить з 30 серпня 1990 р. № 8 (14421), 20 ЛЮТОГО 2026 р. Роздрібна ціна 10 грн. 00 коп.

20 ЛЮТОГО – ДЕНЬ ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

Білоцерківці, загартовані Майданом: до останнього подиху захищали право на свободу та гідність

Знову лютий. Зі своїми важкими, кривавими, історично значущими, доленосними подіями. Власне, такими вони були й чотири роки тому, коли божевільний москаль наважився на повномасштабне вторгнення, і дванадцять – коли на Інститутській в Києві від куль злочинців при владі загинуло найбільше за Революцію Гідності людей – 48. Їх разом з іншими 54 загиблими та смертельно пораненими учасниками мирних протестів упродовж зими 2013–2014 років і п'ятьма активістами Майдану, які загинули навесні 2014-го, відстоюючи демократичні цінності та територіальну цілісність України, назвали Героями Небесної Сотні.

Нині, схилиючи голови перед пам'яттю тих відчайдушних, сміливих, гідних українців, ми хочемо нагадати про білоцерківців, наших земляків, які також були активними учасниками Революції. Вони вижили в жорсткому протистоянні на Майдані й одразу після вторгнення російських військ на Донбас пішли воювати за Україну. Пішли і повернулись «на щиті»... Про цих Героїв написав Сергій БУРЛАКА у своїй новій книжці «За гідність і свободу: свідчення учасників білоцерківського Майдану», використовуючи нариси Світлани Хоменчук, спогади учасника білоцерківського Майдану Олександра Мамалиги, інші інформаційні матеріали. Пропонуємо вам, друзі, скорочений виклад 3-го розділу книги «З Майдану – на війну».

● **Віталія КОЛОМІЙЦЯ** знали багато мешканців Білої Церкви – він працював водієм маршрутки, мав товариську вдачу й не ліз за словом до кишені. Про Віталія згадували як про відчайдуха, що не уникав небезпеки. 18 лютого Віталій ще з п'ятьма білоцерківцями віз на Майдан зібрану містянами допомогу: харчі, медикаменти, протигази тощо. Вже в дорозі стало відомо, що весь автотранспорт перед в'їздом до столиці оглядають, а до тих, хто намагається проскочити без перевірки, застосовують зброю. Зрозуміло, що з таким, як у них, вантажем машину б не пропустили. Тому звернули до Василькова, щоб вирішити, як бути далі. Розглядали навіть план захоплення Васильківського відділення міліції, щоб забрати там зброю і з боєм пробиватися до Києва на підмогу сотням Майдану...

Вже у травні 2014 року Віталій Коломієць добровільно вступив до 2-го батальйону спецпризначення «Донбас» Національної гвардії України на посаду старшого стрільця-кулеметника з позивним Танкіст. З притаманним йому завзяттям він опинився в гущі воєнних подій. Бездоганно виконував накази командування, завжди підтримував бойовий дух побратимів, вселяв віру в перемогу, в яку сам свято вірив.

Віталій був серед тих, кому вдалося з боєм вирватися з оточення під Іловайськом у серпні 2014-го. Але вирішив повернутися, щоб забрати тіла загиблих побратимів. Він на руках ніс Андрія Ляшка на псевдо Нац. Коли до своїх залишалося якихось метрів десять, поруч вибухнув ворожий снаряд. Його осколок пробив бронезжилет та потрапив прямо в груди Віталія, не залишивши шансів на життя. Попрощалися з Героем у Білій Церкві 10 вересня. Рішенням виконкому міської ради Віталієві Коломійцю присвоєно звання «Почесний громадянин міста Білої Церкви». Вулиця, на якій він проживав, названа його іменем.

● Все життя **Ігоря КАПЛУНЕНКА**, який також одразу після Майдану виступив на захист територіальної цілісності України, було пов'язане з Білою Церквою. Він був небайдуючою людиною, щиро переймався долею своєї країни, прагнув кращого життя дітям та онукам, тому й виходив на мітинги, зокрема їздив на столичний Майдан, увійшов до складу Білоцерківського відділення громадського формування «Щит».

З початком бойових дій на Сході Ігор допомагав бійцям як волонтер. Згодом добровільно вступив до батальйону оперативного призначення імені Героя України генерала Сергія Кульчицького в складі Національної гвардії України. Підрозділ захищав від бойовиків населені пункти в районі Дебальцевого, Вуглегірська, Бахмута. Ігор Каплуненко, псевдо Старшина, виділявся розсудливістю під час ухвалення рішень, сміливістю там, де ситуація цього вимагала.

Трагічний випадок стався 5 січня 2015 року, коли його підрозділ прямував до зони бойових дій на Донеччині.

У темряві автобус із бійцями на великій швидкості зіштовхнувся з «Камазом». Тоді загинули дванадцять нацгвардійців. Ігор Каплуненко також...

Білоцерківська міська рада присвоїла воїнові звання почесного громадянина міста, а вулицю Декабристів, де він проживав, перейменовано на його честь.

● **Олександр ШУПРУДЬКО** народився в Білій Церкві 31 березня 1990 року. Тут же здобув професію менеджера зовнішньої діяльності.

Під час акцій протесту на Майдані Олександр був у самому пеклі протистоянь. Плч-о-плч з патріотами «Правого сектора» стримував навали силовиків. Вже у грудні 2015-го цим громадським рухом було ініційовано створення Української Добровольчої Армії (УДА) для захисту України. До побратимів з Майдану Сашко й приєднався в жовтні 2016 року. Пройшовши відбір, став снайпером. Його знали за позивним Друг Залізняк як сміливого та вправного воїна. Згодом воював у складі окремої снайперсько-тактичної групи «Браконьєри».

Роки участі в бойових діях давалися взнаки – організм вимагав перепочинку. Олександр хотілося побути вдома, він задумувався про створення сім'ї... Та в перший же день широкомасштабного вторгнення, 24 лютого 2022 року, він був мобілізований до складу 132 Білоцерківського батальйону 114 окремої бригади ТРО.

Олександр ніколи не ховався за чужі спина, сумлінно виконував накази командування, за що неодноразово отримував нагороди. Під час оборони Бахмута його було важко поранено. Медики зробили все можливе, аби він жив. Однак рани виявилися занадто тяжкими. 27 вересня 2022-го земне життя Олександра Шупрудька обірвалося. Йому навіки залишилось 32.

● **Сергій БОРЕЦЬКИЙ**, ще один учасник Революції Гідності, загинув на тій же ділянці фронту кількома днями раніше, 22 вересня. Він народився в Білій Церкві 21 лютого 1994 року. Працював монтажником зі встановлення металопластикових виробів. Мав особливе захоплення – коней. Тож не дивно, що долучився до кінної поліції, що патрулювала в «Олександрії».

На Майдані був парамедиком. З початком війни став добровольцем штурмового батальйону «Айдар», був старшим оператором протитанкового підрозділу. Згодом продовжив службу за контрактом у 92 ОМБР. Побратими завжди цінували його за мужність та надійність. З перших днів великої війни Сергій став на захист країни у складі 114 батальйону ТРО. Воїн загинув від ворожого обстрілу в Бахмуті.

● **Андрій ЧЕЧІЛЬ**, активіст Майдану, мешканець Матюшів, як і багато інших учасників Революції Гідності, з 2014 року воював. Демобілізувавшись, повернувся до активного громадського життя. Його обрали депутатом Фурсівської ОТГ.

З початком повномасштабної агресії він знову йде до війська, незважаючи на те, що був батьком трьох дітей, двоє з яких – малолітні. Його призначили на посаду молодшого сержанта 2-ї мінометної батареї 47 ОМБР.

Андрій Чечіль загинув 21 січня 2024 року поблизу Степанового в Покровському районі на Донеччині... Він дуже любив природу, вирощував саджанці кущів та дерев. Багато земляків йшли на Центральний ринок саме за його саджанцями, знали – вони найкращі. Щовесні дерева в їхніх садах нагадуватимуть своїм цвітом про Андрія, його чин і зв'язку.

Без права на забуття

Скільки вже їх, кого вбила росія... А кожен комусь – один-єдиний.

Слова втрачають гостроту та глибину, коли повторюються часто. Так часто, як ми зараз говоримо про смерть, загибель, втрату, пам'ять, честь, патріотизм... Але ми маємо чинити спротив – і ворогу, і втраті сенсів правильних слів. Мусимо тримати душі вразливими, саме так. Щоб не зачерствіти і справді не забути наших земляків-героїв.

Білоцерківець, старший солдат **Сергій Михайлович ПАХОЛЮК** (1985 року народження), служив стрільцем механізованої роти однієї з військових частин. Загинув 4 вересня 2025 року під час виконання обов'язків військової служби біля села Карпівка Краматорського району Донецької області.

Солдата **Вадима Валентиновича БАДЗЮХА**, 35-річного санітара медичного пункту штурмового батальйону військової частини А 4638, вороги вбили 29 січня, коли він виконував бойове завдання в районі Новомихайлівки, що в Краматорському районі на Донеччині.

На російсько-українській війні поліг молодший сержант **Олександр Романович СКИБА**, командир відділення ударних безпілотних авіаційних комплексів військової частини А 0139. Йому було 38 років. Трагедія сталася 8 лютого в районі Куп'янська Харківської області.

Поріг вічності переступив 49-річний білоцерківець **Василь Володимирович ШАРОВАР**, який був стрільцем роти охорони військової частини А 5092.

СХИЛІМО ГОЛОВИ В СКОРБОТІ.
І НЕ ДАЙМО СОБІ ЗАБУТИ.

Нехай кожне любляче серце дочекається

У день закоханих, 14 лютого, коли місто дихає передчуттям весни, в Білій Церкві відбулася мирна акція «Не мовчи! Полон вбиває» на підтримку військовополонених та зниклих безвісти. Про такі заходи, а вони стали регулярними, не втомлюється писати у соціальних мережах їхня постійна учасниця пані Леся Крижешевська – депутат міської ради, директорка школи мистецтв, мама: «Для родин наших захисників цей день не про квіти чи солодкі слова, він про тишу, яка кричить у слухавку, і про кохання, яке вимірюється днями, місяцями й роками болючого очікування».

У руках дружин, матерів та сестер не святкові листівки, а плакати та прапори з іменами тих, хто став щитом для всіх нас. Ця акція – не просто нагадування. Це свідчення того, що справжнє кохання вмє чекати крізь холод, невідомість і відчай.

Нехай же кожне любляче серце дочекається повернення своєї половинки і нарешті почує такі довгоочікувані слова: «Привіт! Я вдома! Я в Україні!».

...Ішли сніги. За ними йшли шалені, тілами розтопивши льодовик. І по мосту з полеглої людвиги останні пронесуть свої знамена. А ти уже боям утратив лік і викашляв майбутнє, як легені, і виконав усе, що передрік. Здихав гулаг. Агонія тривала. Смерділо м'ясом, порохом і злом. Цивілізація сповзала у розлом якогось потойбічного провалу. І агнець був призначений козлом. І це минуле знову не настало, як не настала й завтра, загалом. І білий світ, біліший од паперу останньої кривавої зими, ще до світанку сховався в димі зруйнованих і спалених імперій. ...І ранок, переповнений людьми, підсажував бійців на БТРИ. Ішли сніги. Ішли за ними ми.

Олекса БИК, боець 3-ї штурмової

«Теплі пакунки» – історія про людяність

Через стан здоров'я, поважний вік та соціальні труднощі люди похилого віку особливо гостро відчують і наслідки тривалих відключень електроенергії. Тож працівники Територіального центру надання соціальних послуг ім. Петера Новотні передали своїм клієнтам «теплі пакунки» – ініційовану Урядом адресну підтримку у співпраці з групою «Нафтогаз». Цю допомогу отримали клієнти територіального центру, яких обслуговує відділення натуральної допомоги вдома: 655 людей, котрі подали заявки до 1 січня цього року. До складу пакунків входять термоси, свічки, сірники, павербанки, світловідбивні стрічки, а також спальні мішки.

Дякуючи групі «Нафтогаз», її керівництву та всім працівникам, Володимир Вовкотруб наголосив: «В ситуації, коли не вистачає світла, тепла, це дійсно величезна, вчасна й дієва допомога для жителів нашої громади».

Директорка Терцентру Ірина Дога зауважила, що, приїхавши за «теплыми пакунками» до Києва, була приємно здивована, що голова КОДА Микола Калашник, його заступник Іван Добровольський, директор департаменту соціального захисту населення Ігор Мещан власноруч пакували спальні мішки. І всі працівники компанії «Нафтогаз» у великому приміщенні працювали задля того, аби люди нашої країни, зокрема Київщини, були захищені. Дякую всім, хто долучилися до цієї доброї справи!»

У складні періоди ми ще більше усвідомлюємо: тепло – це не тільки про температуру в приміщенні та за вікном. Це про людяність, турботу, співпереживання та готовність підставити плече. І саме це робить нашу громаду сильнішою, більш згуртованою та здатною долати будь-які виклики.

За інф. bc-rada.gov.ua

Під час засідання виконавчого комітету міської ради було розглянуто питання щодо впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в громадському транспорті в Білоцерківській громаді, що продиктоване змінами в законодавстві України та в технічних вимогах до Автоматизованої системи обліку оплати проїзду (АСООП).

Автоматизована система обліку оплати проїзду набирає реальних обрисів?

♦ Як повідомляють офіційні джерела, секретар міської ради Володимир Вовкотруб в контексті цього питання розповів наступне:

♦ – Дату впровадження системи буде визначено додатковим рішенням виконавчого комітету, оскільки до цього потрібно зробити ще багато організаційної роботи, заходів по налагодженню системи, поінформувати жителів про те, як нею користуватися, тощо. Для цього буде визначено перехідний період. Найголовніше, що ми взяли курс на цифровізацію, і впровадження АСООП – це один з її елементів. Такий крок має вирішити питання рентабельності маршрутів, перевезення пільгових категорій та компенсації перевізникам за надання цієї послуги, аби в подальшому не було конфліктів у громадському транспорті між водіями та пасажирями пільгових категорій.

♦ Передбачається, що картка, яка дозволить проїзд, буде як у фізичному вигляді – її можна буде замовити через управління соціального захисту

населення, так і у формі мобільного додатка. Під час проїзду пасажир через валідатор реєструватиметься такою картою у транспортному засобі.

♦ Наразі в Білоцерківській громаді проживає 50 тисяч громадян, які належать до 26 пільгових категорій і які мають право на

пільгові перевезення. Ці категорії визначено чинним законодавством України та Указами Президента.

♦ Залежно від спроможності бюджету кількість поїздок по кожній категорії визначатимуть та затверджуватимуть депутати міської ради. За результатами місяця складатиметься акт наданих послуг, за яким перевізникам виплачуватимуться відповідні кошти за перевезення пільговиків.

♦ Також ми плануємо на першому маршруті запустити чотири автобуси, які нещодавно надійшли нам як благодійна допомога. Вони будуть безкоштовно возити без винятку всі пільгові категорії по зазначеному маршруту.

Зверніть увагу на власне здоров'я

У Київській області з 1 січня розпочалася реалізація Національної програми «Скринінг здоров'я 40+», ініційованої Міністерством охорони здоров'я спільно з партнерами. Вона спрямована на раннє виявлення серцево-судинних захворювань, цукрового діабету та проблем ментального здоров'я у людей віком від 40 років.

До реалізації програми в області вже долучилися близько п'ятдесяти надавачів медичних послуг – комунальних, приватних закладів та лікарів-ФОПів. Загалом вже працює понад 60 місць надання послуги в громадах Київщини. Це означає, що після завершення організаційного етапу мешканці зможуть проходити обстеження максимально близько до місця проживання.

«Скринінг здоров'я 40+» передбачає зручний механізм участі – через застосунок Дія або за допомогою

ЦНАПів для тих, хто не користується цифровими сервісами. Держава створює умови, щоб профілактика стала доступною та зрозумілою для кожного.

Серед медичних закладів, які зареєструвалися для надання послуги зі скринінгу здоров'я осіб, старших за 40 років, – й білоцерківські міські Центри первинної медико-санітарної допомоги № 1 та № 2.

Обрати заклад, в якому є можливість пройти скринінг, можна за посиланням: screening.moz.gov.ua.

За інф. Департаменту комунікацій КОДА

Українці в Антарктиді

В ЛЮТОМУ 1996 РОКУ НА НЕВЕЛИКОМУ КАМЕНИСТОМУ Й ВІТРЯНОМУ ОСТРОВІ ГАЛІНДЕЗ БІЛЯ БЕРЕГІВ АНТАРКТИДИ ПІДНЯЛИ УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР. ЗА 15 ТИСЯЧ КІЛОМЕТРІВ, П'ЯТЬ ЧАСОВИХ ПОЯСІВ І ДВА ОКЕАНИ ВІД УКРАЇНИ.

■ Мабуть, не всі знають, що «хрещеним батьком» антарктичної станції «Фарадей» (нині – «Академіка Вернадського») став онук Івана Франка – Роланд Тарасович Франко. Саме завдяки його клопотанням як представника дипломатичної служби 1993–1996 років у Посольстві України у Великій Британії Україна безоплатно отримала від цієї країни науково-дослідну станцію. Свою нинішню назву – «Академік Вернадський» – українська станція отримала з ініціативи академіка Петра Гожика, першого керівника заснованого 1993 року Центру антарктичних досліджень. Саме він запропонував дати українській науковій антарктичній базі ім'я першого очільника Української академії наук, засновника вчення про біосферу та ноосферу Володимира Вернадського.

■ Разом зі станцією українці отримали «у спадок» так звану хатинку Ворді – дерев'яну споруду, зведену 1947 року на сусідньому острові Вінтер. Це була одна з перших наукових баз Британії в Антарктиді. «Хатинка» є музеєм, в доквідні часи сюди приїздили туристи, які відвідують станцію. У ній залишилося все так, як у часи перших експедицій; є навіть кухарська книга з рецептами страв із... пінгвінів.

■ Росія, яка в 1990-х під час розподілу майна СРСР відмовилася передати Україні одну з колишніх радянських станцій, у 2000-х роках здала в оренду Білорусі свою стару базу «Молодіжна». Як стверджують білоруські джерела, росіяни залишили станцію з голими стінами, з неї вивезли все цінне та навіть обірвали частину електродротів.

■ Натомість британці, враховуючи бюджетні складнощі молодій постколоніальної країни, не лише передали станцію безкоштовно, а й лишили в ній для українців усе, що потрібно для життя та роботи: спеціальне спорядження, одяг, взуття, термобілизну, верстати, інструменти, лижі, запаси продуктів, напоїв тощо. Деяким альпіністським спорядженням, верстатами, навіть британськими кухонними приладами із середини 1990-х років наші полярники користуються й сьогодні.

■ Головне, на станції лишилася дорога наукова апаратура, зокрема і легендарний сектрофотометр Добсона-031. Саме завдяки даним зі станцій «Халлі» і «Фарадей», отриманим на цьому приладі, британські дослідники 1985 року відкрили явище озонної діри.

■ Добсон-031 працював на «Вернадському» до 2005 року. Відтак Британська антарктична служба, з якою Україна продовжує плідну наукову співпрацю, забрала прилад, встановивши навізамін сучасніший. За його допомогою українські науковці і нині вивчають озоновий шар Землі.

■ Через географічне розташування станції кораблі можуть підходити до неї тільки в період антарктичного літа (приблизно в січні-березні кожного року), доставляючи на короткий час сезонні команди науковців або – на кілька днів – туристів. Тому «зимівникам» доводиться 8–9 місяців перебувати в умовах ізоляції. В українських експедиціях випробування Антарктидою триває рік.

■ У часи існування станції «Фарадей» британські команди формували без залучення жінок. У першій українській експедиції також їх не було, але вже в наступній працювали відразу четверо – геофізик Марина Орлова, метеорологині Світлана Краковська та Людмила Маньківська, кухар Галина Колотницька. Надалі за негласним рішенням тодішнього керівництва Антарктичного центру жінок перестали брати в експедиції. І тільки після перерви у 22 роки, 2019-го, було поновлено гендерну справедливість. До слова, під час 2 експедиції серед снігів народилося справжнє кохання – Роман Братчик і Світлана Краковська після повернення «на землю» одружилися і зараз є батьками чотирьох дітей.

■ На станції є маленький бар, який вважається найпівденнішим у світі. Дістався він також у спадок від британців. Причому остання британська експедиція взяла з українців слово, що бар перейменувати не будуть, отож, він і зараз «Фарадей».

■ Учасники 1 української експедиції неподалік затоки Пенола відкрили велетенську крижану печеру всередині льодовика. Оскільки полярники не мали достатнього спорядження, то наважилися просунутись углиб не більш як на 30 метрів.

■ За кілька років льодовик зсунувся в океан, і вхід завалило кригою. Лише через понад два десятиліття учасникам уже 24 експедиції вдалося «відкопати» вхід до печери, але з іншого боку острова.

■ Ходи її тягнуться на 300 метрів. У печері є гігантська, заввишки 30 метрів, зала та підльодовикове озеро. Печера не отримала назви, оскільки вона не є географічним об'єктом, а лише красивим витвором природи, який через зміни форм льодовика може зникнути за кілька десятиліть.

■ В команду 1 експедиції був залучений Сергій Гордієнко – відомий мандрівник-екстремал. Більшу половину «зимівлі» він провів у мандрах з наметом, тет-а-тет з Антарктидою – як першопроходці початку ХХ століття. Одного разу Гордієнко вирішив перейти по кризі до сусіднього острова і пробути там два тижні. Неочікувано крига розійшлася, і полярник майже на два місяці лишився сам. Дістатися до нього не видавалося можливим. Зв'язок зі станцією підтримували по рації. На щастя, в тих краях стояла залишена британцями крихітна хатинка, т. зв. Расмуссенхат, із запасами палива та провіанту, це й врятувало відчайдуха.

Ігор ЦАРИК

Микола ОТИЧЕНКО